

СТ А Н О В И Щ Е

ОТ ПЛЕНУМА НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

по конституционно дело № 9/2017 г. на Конституционния съд на Република България

С определение от 12 декември 2017 г. на Конституционния съд по конституционно дело № 7/2016 г. е допуснато за разглеждане по същество искането на главния прокурор на Република България за даване на задължително тълкуване на чл. 129, ал. 6 от Конституцията на Република България (КРБ), като се даде отговор на въпроса „Какъв е обхватът на израза „с право на повторно назначаване“ и дали точното му съдържание включва възможност за назначаване до два мандата (включително) за целия професионален стаж на магистрата и независимо дали в един и същ, или в различни органи на съдебната власт?“.

Пленумът на Висшия съдебен съвет изразява следното становище:

Разпоредбата на чл. 129, ал. 6 от КРБ ограничава надхвърлянето на два мандата в един и същ орган на съдебната власт и не предвижда ограничение за назначаване на същия магистрат като административен ръководител в друг орган. В подкрепа на тази теза е използването на прилагателното "ръководната" от законодателя, който е счел за подразбиращо се и поради това се е въздържал да посочи, че се касае за същата длъжност, която лицето е заемало до момента. Това е постигнато с членуването на „ръководна“ с определителен член „та“, т.е. вече заеманата. Членуването в този текст е направено с цел да се подчертае (да се обяви), че съществителното име "длъжност" е вече познато - във всеки конкретен случай то е от изброените в чл. 167, ал. 1 ЗСВ. Според правилата за членуване в българския език, ако пред подлежащото на членуване съществително име има прилагателно име, определителният член се поставя само на прилагателното име, а съществителното остава непроменено. В случая, ако съществителното име "длъжност" не беше определено с прилагателното име "ръководна", определителният член "-та" щеше да бъде поставен върху съществителното име "длъжност". Затова, ако за нуждите на граматическото изследване се премахне прилагателното име "ръководна", текстът на чл. 129, ал. 6 от Конституцията ще бъде такъв: "административните ръководители в органите на съдебната власт, с изключение на тези по ал. 2, се назначават на длъжността (по чл. 167, ал. 1 ЗСВ) за срок от пет години с право на повторно назначаване". Повторното назначаване според Конституцията е това, което може да се извърши за втори път на същата ръководна длъжност. В този смисъл са решение № 8013/12.06.2014 г., постановено по адм д. № 2691/2014 г. и решение №

9889/25.07.2017 г., постановено по адм. д. № 7294/2015 г. на Върховния административен съд.

Обратното становище би предпоставило възпрепятстването на магистрати, които са били успешни при изпълнението на длъжността „административен ръководител“ в определен орган и разполагат с необходимия административен и управленски опит да заемат ръководна длъжност в друг орган на съдебната власт. Това не само би довело до поставяне в дискриминационно положение на едни магистрати по отношение на други, но и ще доведе до липса на мотивация сред магистратите да заемат ръководна длъжност в органи на съдебната власт от по-ниско ниво. Отделно от изложеното, никъде законът не съдържа определение на „орган на съдебната власт“. Под „орган“ следва да се разбира не съд или прокуратура като цяло, а отделните техни звена.

В заключение, разпоредбата на чл. 167, ал. 5 от Закона за съдебната власт (*Нова -ДВ, бр. 62 от 2016г., в сила от 09,08.2016г.*) регламентира, че длъжностите административен ръководител на съд и прокуратура могат да се заемат не повече от два мандата в един и същ орган на съдебната власт. Цитираният законов текст е по-конкретен от конституционната разпоредба, но доколкото не е налице тълкуване на чл. 129, ал. 6 от КРБ, съществува възможност за противоречие на чл. 167, ал. 5 от ЗСВ с Конституцията. Предвид принципа на непосредствено действие на конституционните норми и фактът, че разпоредбата на чл. 167, ал. 5 от ЗСВ е сравнително нова, всички постановени от компетентните кадрови органи решения са с правно основание чл. 129, ал. 6 от КРБ, а не цитираната законова разпоредба.